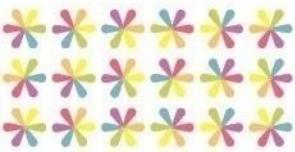

Šolska knjižnica: Spodbude za branje na razredni stopnji

Lučka Palir, prof. RP

Osnovna šola Lesično

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

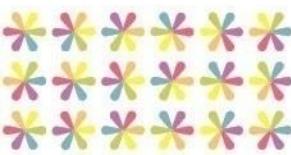
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Zakaj si otrok želi brati?

- Branje mu pomaga osmisiliti svet, v katerem živi.
- Branje je pomembna socialna sposobnost, da se znajde v šoli, doma, v družbi.
- Branje je zabavno.
- Pri branju otrok preživlja čas z odraslim.
- Branje je tisto, kar počno odrasli.

(Kropp, 2000)

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

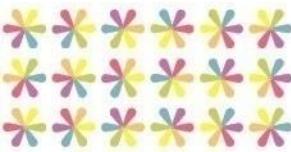
Prava motivacija za branje ...

Temeljna radovednost glede knjig in življenja, zgled staršev in učiteljev.

Branje samo po sebi.

Obiskovanje knjižnice

- Otrok se včlani v knjižnico.
- Obiskovanje knjižnice skupaj z otrokom: obisk prireditev za mlajše, ure pravljic, obisk ustvarjalcev, razstava, projekti za spodbujanje branja (*predšolska BZ, Poletavci – od 7 do 12 let, branje 30 dni po 30 minut ...*).

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Šolska knjižnica

International Federation of
Library Associations and Institutions

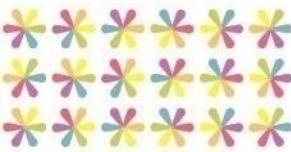
**IFLA – Smernice za
šolske knjižnice**

NAMEN: Skupni, izražen v IFLA/UNESCO Manifest

(= so gonilna sila za izboljšanje učenja in poučevanja v celotni šolski skupnosti)

DELUJE KOT:

- za vse odprt in dostopen namenski fizični in digitalni prostor v šoli;
- informacijski prostor, ki zagotavlja pravičen in odprt dostop do kakovostnih virov informacij na vseh medijih, vključno s tiskom, večpredstavnostnim gradivom in ohranjenimi digitalnimi zbirkami;
- varen prostor, kjer se spodbujajo in podpirajo radovednost, ustvarjalnost in usmerjenost posameznika k učenju in kjer učenci lahko v zasebnosti in varno raziskujejo različne, celo tabuizirane teme;
- izobraževalno okolje, kjer se učenci učijo zmožnosti in možnosti posvečati se informacijam in ustvarjati znanje;
- tehnološki prostor, ki ponuja raznolik izbor tehnoloških orodij, programske opreme ter strokovnega znanja za ustvarjanje, predstavljanje in delitev znanja;
- center pismenosti, kjer šolska skupnost goji branje in razvoj pismenosti v vseh oblikah;
- center za digitalno državljanstvo, kjer se učna skupnost uči pravilno, etično in varno uporabljati digitalna orodja in se uči strategij, kako zaščititi identiteto in osebne podatke;
- informacijsko okolje za vse v skupnosti na osnovi pravičnega dostopa do virov in tehnologij ter razvoja informacijskih spretnosti, kar ni vedno dostopno doma, in
- družbeni prostor, odprt za kulturne, strokovne in izobraževalne dogodke (npr. prireditve, srečanja, razstave, vire) za šolsko skupnost.

Soustvarjamo razredni pouk

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

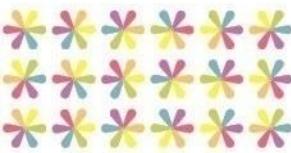

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Kompetence, potrebne za izvajanje programa šolske knjižnice (IFLA, Smernice za šolske knjižnice, 2015)

Med kvalifikacije profesionalnega šolskega knjižničarja spadajo:

- poučevanje in učenje po učnem načrtu medpredmetnega področja Knjižnično- informacijsko znanje; načrtovanje in izvedba pouka;
- vodenje programa – načrtovanje, razvoj/oblikovanje, izvedba, evalvacija/izboljševanje;
- izgradnja knjižnične zbirke, ohranjanje virov, organizacija, iskanje;
- informacijski procesi in vedenje – pismenost, informacijska pismenost, digitalne pismenosti;
- spodbujanje branja;
- poznavanje otroške in mladinske književnosti;
- poznavanje motenj, ki vplivajo na branje;
- sposobnost komunikacije in sodelovanja;
- digitalne in medijske veščine;
- etika in družbena odgovornost;
- delo v javno dobro – odgovornost do javnosti/družbe;
- zavezanost vseživljenjskemu učenju skozi nenehen strokovni razvoj;
- socializacija na področju šolskega knjižničarstva, njegove zgodovine in vrednot.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Šola ima knjižnico.

Šolskih knjižnic je toliko kot šol, domov za učence in dijaških domov.

Šolska knjižnica je fizični in digitalni prostor šole.

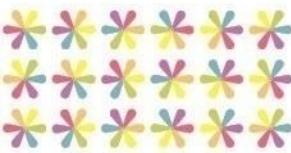
Za poučevanje in učenje je bistvenega pomena branje, poizvedovanje, raziskovanje, razmišljanje, domisljija in ustvarjalnost.

Šolske knjižnice izvajajo knjižnično dejavnost.

(<https://www.gov.si/teme/solske-knjiznice/>)

Pedagoške ure
knjižnično informacijskih znanj (KIZ)
so medpredmetne učne ure.

Znanje KIZ se vsako leto dopolni in nadgrajuje.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KIZ v 1. razredu

Cilji:

Okolje, lokacija, zaposleni.

Pravila, storitve, ravnanje z gradivom, prosti pristop, izposoja – vračanje.

POSLUŠANJE branja, priovedovanja pravljic, pesmi.

Zbujanje radovednosti.

Novosti.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KIZ v 4. razredu

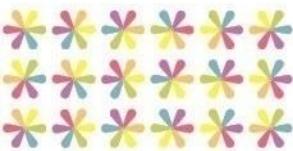
Cilji:

Nastanek/pot knjige in pomen. Podatki (impresum; CIP).

Vrste in zvrsti.

Strokovna literatura, prosti čas.

Novosti.

Soustvarjamo razredni pouk

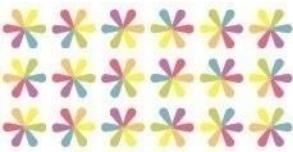
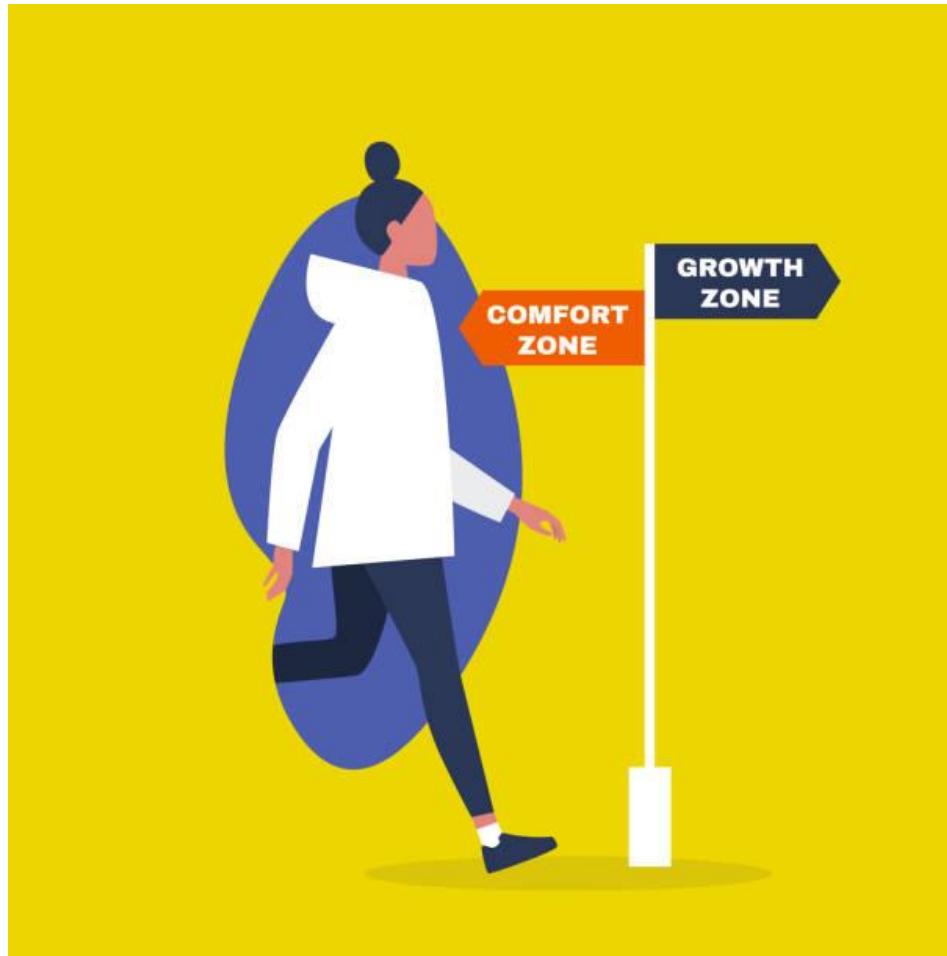

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

"Sreča je stanje aktivnosti." Aristotel

Soustvarjamo razredni pouk

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

1. razred: KIZ in slovenščina/SPO

O Francetu Prešernu (3. 2. 2022)

1. Branje slikanice T. Partjiča: Škrlatne vile napoved.
2. Pogovor o Prešernu in „starih časih“.
3. Ogled razstave.
4. Pomen Prešerna, simbolov.

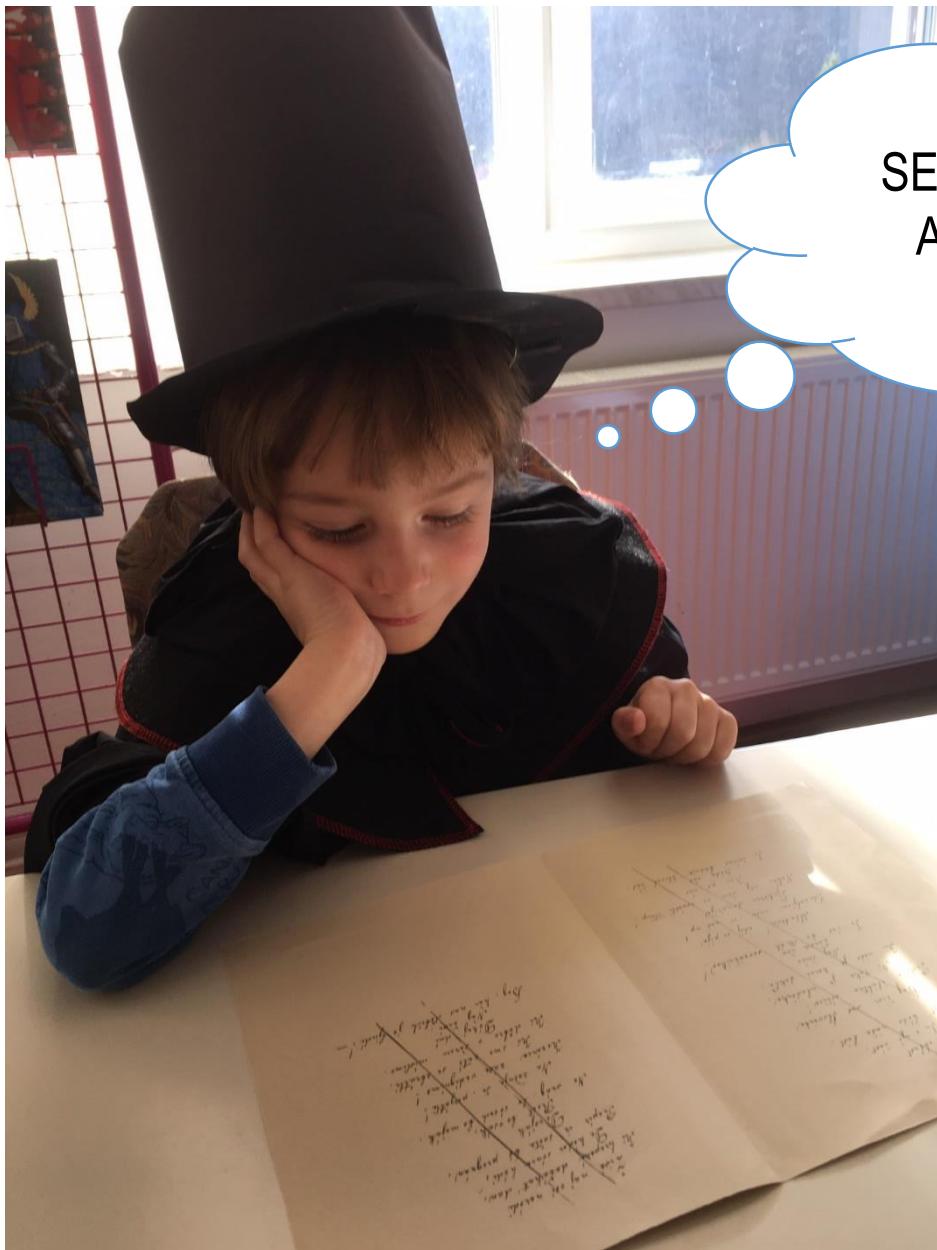
Soustvarjamo razredni pouk

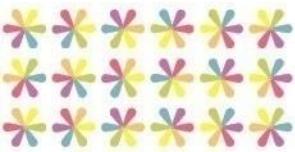
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

HMM ...
SEM TO SAM PREČRTAL
ALI JE BILA POSREDI
CENZURA?

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

4. razred: KIZ in slovenščina

PRAVILA LEPEGA VEDENJA V KNJIŽNICI

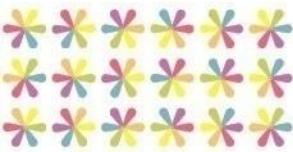
Pravila v knjižnici; knjige za BZ

(6. 10. 2020)

1. Obnovitev pravil v knjižnici.

2. Predstavitev knjig za bralno značko in Cankarjevo tekmovanje (iskanje na policah).

1. Povratna informacija učencev (kako, kje sem iskal/a ...).
2. Beseda o lastnini napisanega in objavljenega.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Šolska ura v knjižnici

4. razred, 6. 10. 2020

KNJIŽNIČNOINFORMACIJSKO ZNANJE

1. Dobro že poznaš pravila v šolski knjižnici. Dopolni:

V KNJIŽNICI SMEM:

-
-
-
-

V KNJIŽNICI NE SMEM:

-
-
-
-

2. Na priporočilnem seznamu za bralno značko v 4. razredu najdeš tudi knjigo **ČAROVNICE**.

• Kdo je avtor te knjige? _____

• Kdo je ilustrator? _____

• Poišči na polici še katero pisateljevo delo:

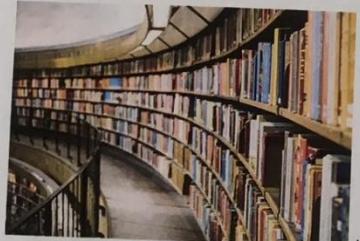
_____, _____,
_____, _____.

• Nekatere knjige tega avtorja so tudi prevedene v angleščino. Navedi še angleške naslove: _____,
_____.

3. Letos bomo za Cankarjevo priznanje brali _____ (naslov), avtorja _____.

4. Navajanje virov

(vir = knjiga, spletna stran ali drugo, od kod smo kaj pridobili)

Vir: <https://towardsdatascience.com/>

Soustvarjamo razredni pouk

Katere državne praznike praznujemo v Sloveniji v mesecu decembru?

DATUM	IME PRAZNIKA

Na spletnem naslovu <https://www.gov.si/novice/2021-12-01-3-december-ta-veseli-dan-kulture/> poišči, kateri dan obeležujemo 3. decembra.

To je _____

Na ta dan se je rodil _____

Posebnost tega dne je, da ... (obkroži)

- a) je dela prost dan
- b) z verzom plačaš kavo
- c) so muzeji, gledališča in na drugi kulturni dogodki brezplačno dostopni javnosti
- d) je praznik veselja in smeha

Nariši logotip:

Poudi v sistem iskanja COBISS na OSNOVNO ISKANJE -

<https://plus.si.cobiss.net/opac7/bib/search>

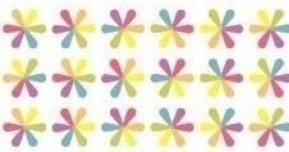
COBISS+
Izbimo iskanje Ukažmo iskanje
Izbirni niz: počci knjigo, Čanelek, revijo ...
vse gradivo Poši q
Knjižnice: OSLES - Osnovna Šola Lesično
Poznati gradivo v skupnem katalogu sileznih knjižnic. COBISS+ je namenjen vsem: razdaljnoščem, udeleženc, dijalom, študentom, staršem, profesorjem, upokojencem ... Več ...

Pod Iskalni niz vpiši ključno besedo Prešeren.

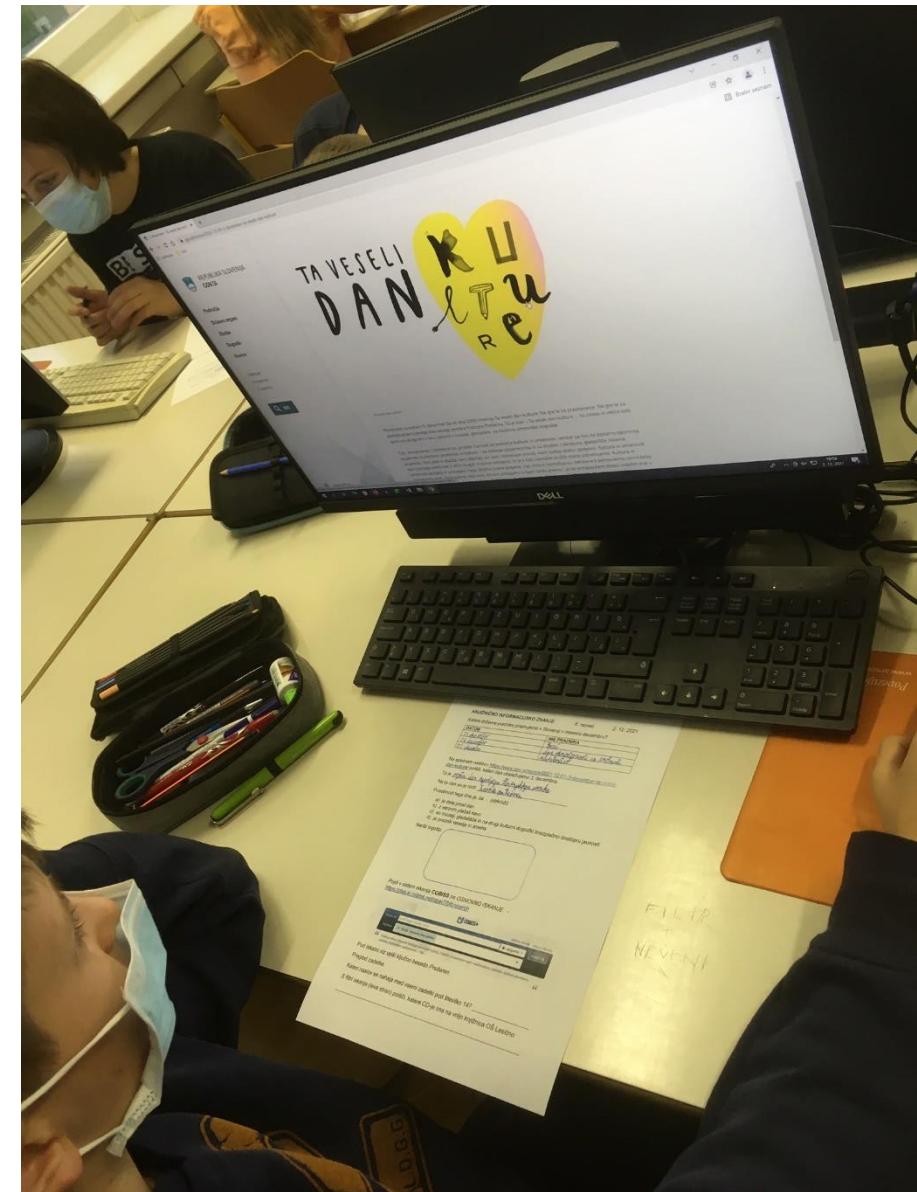
Pregled zadetke.

Kateri naslov se nahaja med vsemi zadetki pod številko 14? _____

S filtri iskanja (leva stran) poišči, katere CD-je ima na voljo knjižnica OŠ Lesično:

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

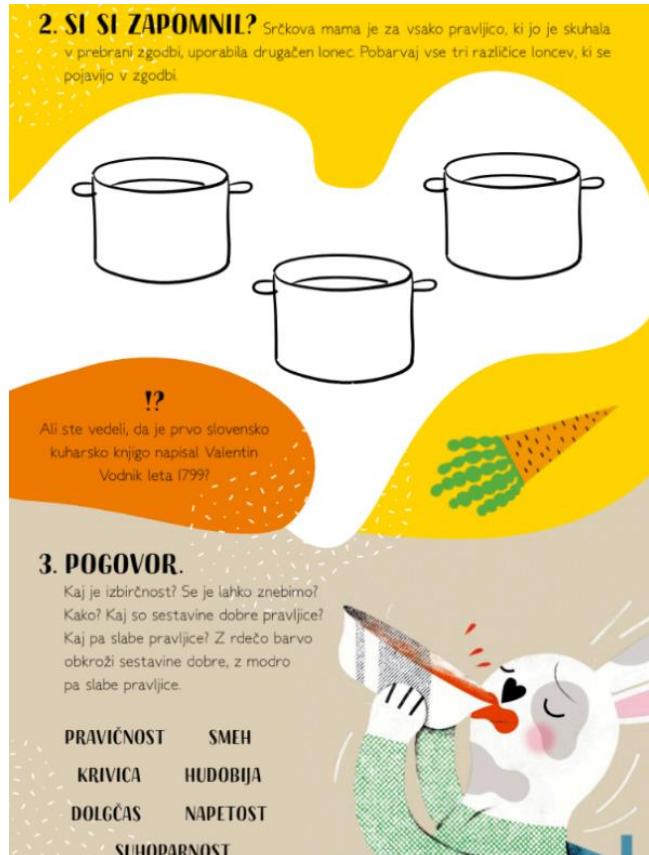
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VOŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

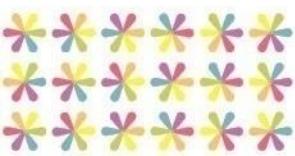
Pravljični krožek za 1. in 2. razred

- Branje – poslušanje – poustvarjanje

NAŠA MALA KNJIŽNICA (NMK)
KUD Sodobnost

Ustvarjalnik 1

Soustvarjamo razredni pouk

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

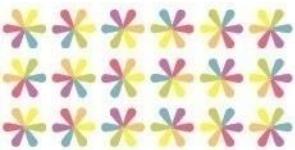
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Tržnica knjig

Branje pod krošnjo

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

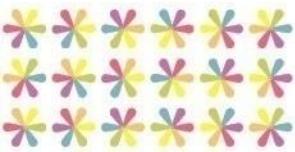

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Vrtovi berejo

TEDEN
LJUBITELJSKE
KULTURE

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

4. in 5. razred: Berimo skupaj

Šolski projekt spodbujanja branja v 2. triletju.

Branje s starši doma.

Srečanje in dejavnosti po branju.

Udeleženci povedo, da ...

... je branje prijetno, ker jim (spet) berejo starši,

... je lepo, ker oni berejo staršem/berejo izmenično,

... se lahko pogovarjajo o vsebini,

... se skupaj nasmejijo,

... si morajo vzeti čas,

... jim je izbor všeč,

... si želijo podobnih srečanj tudi v višjih razredih.

Starši povedo, da so otroci dosledni, kritični do njih in vzamejo naloge resno.

Mnogi se na srečanje pripravijo.

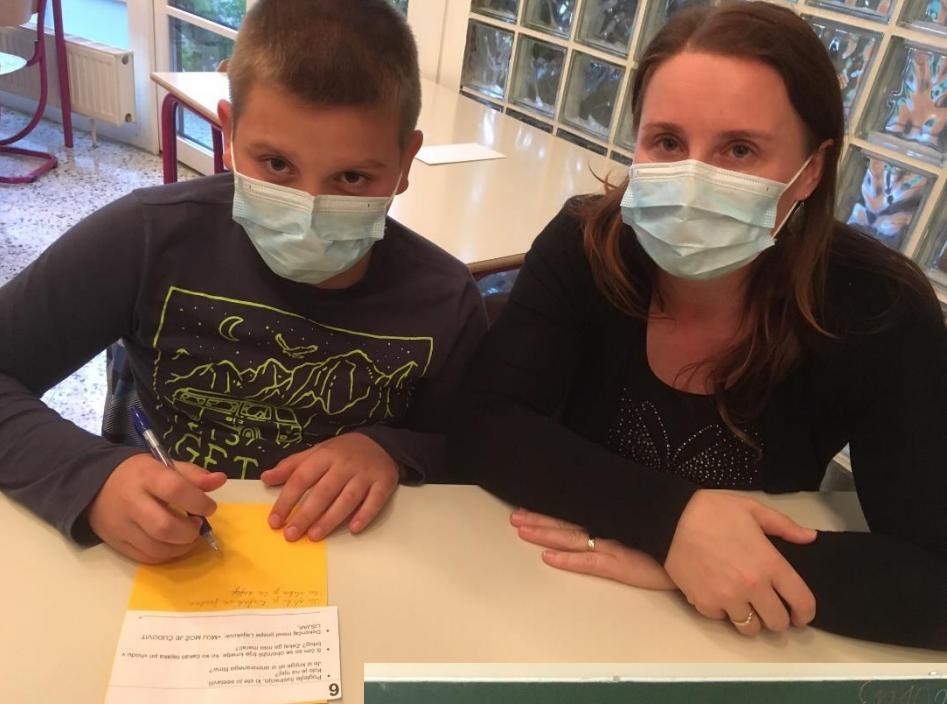
Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

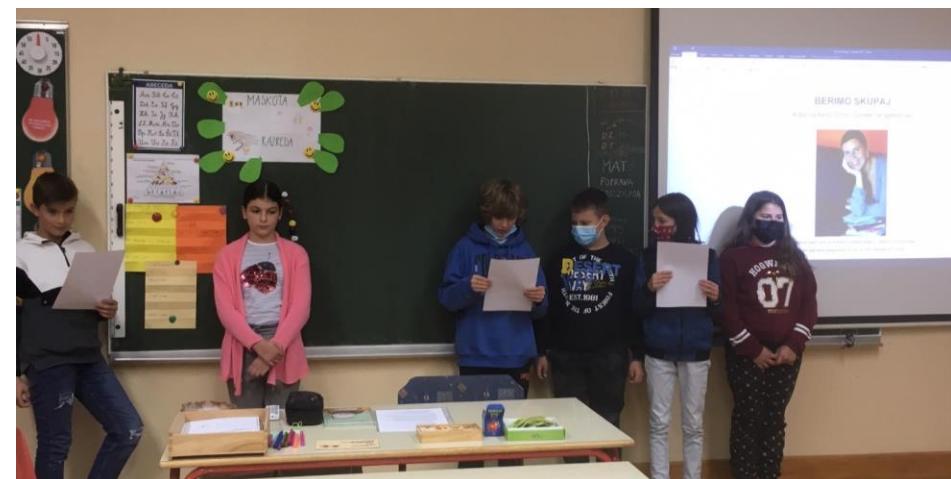
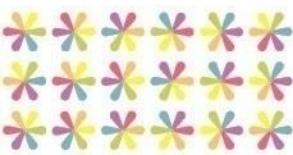

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Soustvarjamo razredni pouk

BERIMO SKUPAJ – 1. srečanje, OŠ Lesično, 7. 10. 2021

Katarina Kesič Dimic: **Človek, ne spomni se**

1. Pozdrav in nagovor:

- Projekt Berimo skupaj, Nacionalni mesec skupnega branja 2021
- O izboru knjige **Človek, ne spomni se** za skupno branje

2. Delo po skupinah (starš + otrok) in poročanje:

Skupina 1, 2, 3

1. Katero so glavne književne osebe? Naštej jih in napiši, kakšne so – njihove značilnosti, ki jih pokažejo v zgodbi.
2. Špelca je imela rada babico. Kaj vse sta skupaj počeli, ko je bila Špelca še čisto majhna?
3. Zdaj Spelca z babico ne more več početi stvari, ki jih je nekoč.
  - Kje sedaj živi babica?
  - Ali prepozna svojo vnukinjo?
  - Kdo Špelci razlagata, kakšno je babičino stanje?
4. Cesa se Spelca domisli, da bi ji pomagala priklicati spomin nazaj?

3. Razvijanje teme in sporočila besedila:

Demenca je sindrom, skupek znakov, ki ga povzroča bolezen možganov. Je stanje v

4. Babica ne prepozna več svojih bližnjih. Na list napišite, kateri so vaši najlepši skupni spomini – delo po skupinah in poročanje.
5. Igra SPOMIN – po skupinah.
6. Kako smo brali? - povratna informacija o skupnem branju.
7. Zaključek in napoved naslednjega srečanja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Bralne igrice

Jaz eno – ti eno

„Vroča hrenovka“

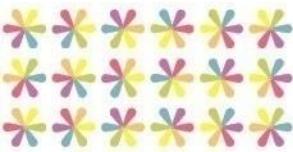

Dopolnjevanje – 3 besede

Ime junaka

Zvoki in glasovi

Soustvarjamo razredni pouk

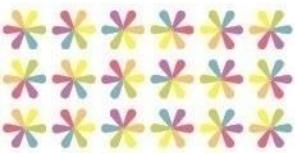

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

„Prepovedano branje“

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Včasih je dovolj, da je drugače

Soustvarjamo razredni pouk

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

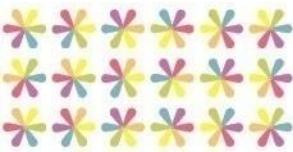
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

- Podarjajmo knjige.
- Pojdimo v gledališče, kino, opero, balet.
- Ustavimo se ob napisih, lepih mislih, citatih.
- Berimo recepte, navodila, slikovna navodila (aparati, bankomat, bencinska črpalka, ustanove), reklame, podnapise, piktograme.
- Filmi, risani filmi, družabne igre, nastale po knjigah.

- Berimo otroku, dokler ne postane samostojen bralec.
- Berimo otroku, ko je že samostojen bralec.
- Kvizi (TV), uganke, anagrami, križanke.
- Pogovarjajmo se o problemskih temah (ne/pravilni odgovori?).

Soustvarjamo razredni pouk

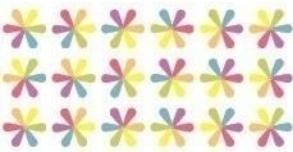
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Hvala za vaš čas in pozornost !

READING
makes you
SMART

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

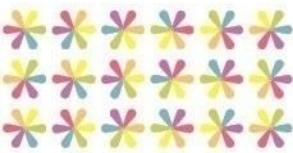

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

VIRI

- Jamnik, T., Perko, M. (2021). *Otrok, branje, odrasli*. Ljubljana: DBZS – ZPMS.
- Knaflič, L. et. al. (2009). *Branje za znanje in branje za zabavo: priročnik za spodbujanje družinske pismenosti*. Ljubljana: Andragoški center Slovenije.
- Kropp, P. (2000). *Vzgajanje bralca: naj vaš otrok postane bralec za vse življenje*. Tržič: Učila.
- Podgoršek, M. (2009). *Motivacija in uporaba storitev šolske knjižnice*. Ljubljana: Morfem.
- [IFLA – Smernice za šolske knjižnice \(2015\)](https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines-sl.pdf). Pridobljeno s <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines-sl.pdf>
- Šolske knjižnice. Pridobljeno s <https://www.gov.si/teme/solske-knjiznice/>
- Knjižnična informacijska znanja. Pridobljeno s <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/>

Soustvarjamo razredni pouk

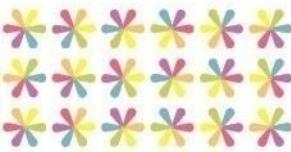
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

SLIKE

- <https://newrepublic.com>
- <https://www.igraceshop.si>
- <https://www.teka.com/global/cooking-lovers/cooking-tips>
- <https://www.curiousworld.com/blog/hidden-benefits-snake>
- <https://www.dreamstime.com/>
- <https://www.bibaleze.si/novice/pika-nogavicka-karin-inger-nilson-nekoc-danes-igralka-zvezdnica.html>
- <https://www.geder.si/igraca-motorna-zaga-husqvarna-550xp>
- <https://www.istockphoto.com/>
- <https://www.thestar.com/>
- <http://os-lesicno.si/>
- <https://www.istockphoto.com/>
- <https://www.crnaluknja.si/>
- <https://www.mimovrste.com/knjige-do-10-let/>
- <https://www.knjiznica-jesenice.si/pravila-lepega-vedenja/>
- <https://www.nasamalaknjiznica.si/>
- <http://gospodichnaknjiga.si/>
- <https://tlk.jskd.si/javni-natecaj-vrtovi-berejo/>
- <https://www.dreamstime.com/>

Soustvarjamo razredni pouk

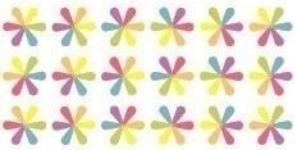

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

FOTOGRAFIJE – L. Palir, N. K. Arzenšek

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada